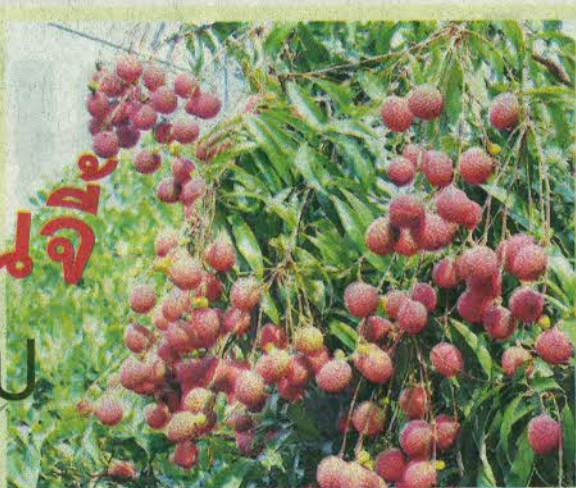

ทำสาว ต้นลิ้นจี่

เพิ่มผลผลิตฤดูถัดไป

รายงาน

“เมื่อหอยหลอด ยอดลิ้นจี่ มีอุทยานหลวงพ่อนานแหลม” คำขวัญประจำจังหวัดสมุทรสงครามแสดงถึงความสำคัญของลิ้นจี่ของจังหวัดสมุทรสงครามที่มีการปลูกลิ้นจี่กันมานานเกือบ 200 ปีแล้ว แต่ปีนี้ลิ้นจี่ซึ่งมีพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 7,500 ไร่ ให้ผลผลิตน้อยมากเพียงแค่ 200-300 ตันเท่านั้น หรือคิดเป็น 2 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น เนื่องจากสภาพอากาศแปรปรวนทำให้ลิ้นจี่ให้ผลผลิตไม่แน่นอน บางปีก็ไม่ให้ออกผล ชาวสวนบางรายจึงตัดสินใจโค่นต้นลิ้นจี่ทิ้งแล้วหันไปปลูกผลไม้อื่นที่ให้ผลผลิตที่ดีกว่า จึงเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงว่าในอนาคตอันใกล้พื้นที่ปลูกลิ้นจี่ผลไม้รสดีชิ้นชื่อของจังหวัดสมุทรสงคราม อาจจะน้อยลงเรื่อยๆ และหมดไปในที่สุดก็เป็นได้

นายไพสิน กัณฑ์ ขาวสวนลิ้นจี่พื้นที่ หมู่ 6 ต.เหมืองใหม่ อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม กล่าวว่า ปลูกลิ้นจี่จำนวน 14 ไร่ ประมาณ 375 ตัน แต่เดิมนั้นลิ้นจี่ที่มีอายุกว่า 40 ปี สูงกว่า 8 ม. การใช้แรงงานเก็บเกี่ยวผลผลิตต้องใช้หลายคน และยังเก็บเกี่ยวผลผลิตด้วยความยากลำบาก ทำให้ต้นทุนการเก็บผลผลิตสูง จึงได้ทดลองตัดแต่งลิ้นจี่พุ่มเตี้ย ที่ชาวสวนเรียกกันว่า “เปิดกระหม่อม” ให้สูงเพียงแค่ 3-4 ม. พบว่าต้นทุนการผลิตลดลง แรงงาน

คนเดียวสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตและคัดเลือกส่งตลาดได้ประมาณ 60 กก. โดยใช้เวลาเพียง 3 ชั่วโมง นอกจากนี้การดูแลรักษายังง่ายและใส่ปุ๋ยก็น้อยลง ปราศจากโรคและแมลงรบกวน ซึ่งเป็นการลดต้นทุนจากเดิมลงมาก ต้นลิ้นจี่ในสวนของที่ตัดแต่งกิ่งจะให้ผลผลิตเฉลี่ยกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ลูกโตเฉลี่ย 45-55 ลูก ต่อ กก. ทำให้ส่วนใหญ่เป็นลิ้นจี่เกรดเอ จึงได้ราคาสูง กก.ๆ ละไม่ต่ำกว่า 200 บาท สร้างรายได้ให้กับตนเองหลายแสนบาท

นางลำเพย สันติพิทักษ์วงศ์ ขาวสวนลิ้นจี่กล่าวว่า ปลูกลิ้นจี่ในพื้นที่หมู่ 10 ตำบลสวนหลวงกว่า 2 ไร่ จำนวน 36 ตัน เมื่อต้นปี 2556 มีเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตร จ.สมุทรสงคราม มาแนะนำให้ตัดแต่งกิ่งลิ้นจี่ ซึ่งเกรงว่าลิ้นจี่จะตาย จึงตัดแต่งกิ่งแค่ 20 ตัน แต่ปรากฏว่าภายใน 1 ปี

ลิ้นจี่ที่ตัดแต่งกิ่งให้ผลผลิตมีความสมบูรณ์ และยังเตี้ยเก็บง่าย นักท่องเที่ยวก็ชื่นชอบมาเก็บตามต้นเตี้ย ไม่ต้องกลัวอันตราย

ดร.จุพิฑร บุญจริง เกษตร จ.สมุทรสงคราม กล่าวว่า มีโครงการ “ส่งเสริมให้ชาวสวนตัดแต่งลิ้นจี่เป็นทรงพุ่มเตี้ย” เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการผลิต อีกทั้งเพิ่มผลผลิตของ

ลิ้นจี่ เนื่องจากทำให้ต้นลิ้นจี่มีความโปร่งทั้งใบและลำต้นได้รับสารอาหารเพียงพอ ปราศจากโรคและแมลง จึงทำให้ผลผลิตที่ได้มีขนาดผลสมบูรณ์กว่าต้นที่ไม่ได้ตัดแต่ง และยังสะดวกในการดูแลและเก็บเกี่ยวในปีถัดไป เมื่อตัดแต่งกิ่งแล้วควรนำน้ำมาผสมปูนแดงทาลงบนกิ่งที่ได้รับแสงแดดโดยตรง เพื่อป้องกันกิ่งแห้ง จากนั้นให้พรวนดินรอบพุ่มลิ้นจี่เพื่อให้ดินโปร่งและอากาศถ่ายเทสะดวก รวมทั้งหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อธรรมชาติและผู้บริโภค โดยที่ผ่านมาได้ถ่ายทอดเทคโนโลยีการ “ทำสาวต้นลิ้นจี่” ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ อ.อัมพวา และ อ.บางคนที เพื่อปรับเปลี่ยนต้นลิ้นจี่เดิมที่มีอายุและความสูงมากให้เตี้ยลงและลิ้นจี่จะแตกใบอ่อนออกมาทำให้มีความสมบูรณ์และจะติดดอกออกผลได้ง่ายกว่ากิ่งเก่าที่เสื่อมโทรม

ในฤดูกาลผลิตที่ผ่านมาได้ปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์การตลาดโดยได้แนะนำให้เกษตรกรชาวสวนลิ้นจี่เปิดสวนลิ้นจี่เป็นแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตรมุ่งเน้นให้ผู้บริโภค ตลอดจนนักท่องเที่ยวเข้ามาสวนลิ้นจี่พบเกษตรกรผู้ผลิตโดยตรง พบกับ อาหารตา คือ พบสวนที่มีผลผลิตตระการตาสวยงาม อาหารกาย คือ ชิมลิ้นจี่สดๆ รสชาติอร่อยมีความเป็นอัตลักษณ์ของสมุทรสงคราม ตามลักษณะเด่นที่ว่า “หนามตั้ง หนั่งตึง เนื้อเต่ง ร่องขาด” และอาหารใจ คือมั่นใจว่าปลอดภัยจากการรับรองการผลิตที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย (GAP) หรือสัญลักษณ์ Q จากกรมวิชาการเกษตร รวมถึงเป็นพืชที่ได้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

คาดว่าจะทำให้ลิ้นจี่จะคงอยู่คู่จังหวัดสมุทรสงครามต่อไป

ขจร โพธิ์นิ่มไทย

